

**Nositelj doktorskog studija (institucija, ustrojbenja jedinica):**

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Odsjek za filozofiju

**Naziv doktorskog studija:**

Poslijediplomski sveučilišni (doktorski) studijski program *Filozofija*

**Znanstveno područje:**

Humanističke znanosti

**Znanstveno polje:**

Filozofija

**Mrežna stranica studija:**

<http://www.ffzg.unizg.hr/filoz/doktorski-studij/>

**Voditelj doktorskog studija:**

prof. dr. sc. Hrvoje Jurić

**Zamjenik voditelja doktorskog studija:**

doc. dr. sc. Goran Sunajko

**Jezik doktorskog studija:**

Hrvatski jezik (uz mogućnost studiranja na engleskom i njemačkom jeziku)

**Cijena doktorskog studija (po semestru):**

5.500,00 HRK

**Uvjeti za upis na doktorski studij:**

Na studij se mogu upisati osobe sa završenim diplomskim studijem filozofije (a iznimno i sa završenim diplomskim studijem iz srodnih polja znanosti, ako polože razlikovni ispit na razini diplomskoga ispita, odnosno na razini magisterija znanosti u polju filozofije u studijskome sustavu koji je važio do 2005. godine), s minimalnom prosječnom ocjenom relevantnih stručnih predmeta 4,00 (ili, u slučaju da je prosječna ocjena niža od toga, s objavljenim znanstvenim i stručnim radovima u polju filozofije te s obrazloženom preporukom kvalificiranih stručnjaka).

Na studij se mogu upisati i osobe koje su stekle magisterij znanosti u polju filozofije u studijskome sustavu koji je važio do 2005. godine, i to na temelju položenoga razredbenoga ispita, nakon čega se upisuju u V. semestar studija. Ako je magisterij znanosti stečen u nekom srodnom polju znanosti, nužan je razlikovni ispit na razini diplomskoga ispita, odnosno na razini magisterija znanosti u polju filozofije u studijskome sustavu koji je važio do 2005. godine (što se može nadomjestiti objavljenim znanstvenim radovima u polju filozofije u časopisu s priznatom međunarodnom recenzijom).

Kriteriji odabira polaznika temelje se na vrsnoći i perspektivnosti pristupnika, a dokazuju se uspjehom u dosadašnjem studiju, priređenim ili objavljenim znanstvenim i stručnim radovima te, prema potrebi, provjerom znanja i sposobnosti pristupnika pomoću razredbenih i razlikovnih ispita.

**Trajanje doktorskog studija:**

Maksimalno osam godina.

Studenti mogu predati doktorsku disertaciju godinu dana nakon što su završili VI. semestar studija.

U slučaju da studenti ne predaju doktorsku disertaciju u predviđenom roku, dužni su ponovo upisati VI.

semestar, a ako doktorsku disertaciju ne predaju u roku od godinu dana od datuma gubitka prava na predaju disertacije, gube pravo na obnovu pohađanja studija.

Opravdane iznimke (zdravstvene, obiteljske, radne i druge okolnosti) rješavaju se u posebnom postupku, s mogućnošću da se u takvim slučajevima ponovljeni upis u VI. semestar odobri i po isteku propisanih rokova.

Na isti se način rješavaju i molbe za „zamrzavanjem“ studijskih obveza tijekom studija, odnosno „pauziranjem“ ili odgodom upisa narednog studijskog semestra.

**Općenito o doktorskom studiju:**

Studij filozofije odvija se na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu u kontinuitetu od samog osnivanja modernog zagrebačkog sveučilišta (1874.), a poslijediplomski studij filozofije od 1973. godine. Doktorat znanosti izvan poslijediplomskog doktorskog studija stjecao se od samog početka djelovanja Sveučilišta. Magisterij znanosti stjecao se u okviru poslijediplomskog studija od 1973., a većina onih koji su stekli magisterij stekli je nakon toga i doktorat. 2003. godine uspostavljen je poslijediplomski sveučilišni doktorski studij kakav, uz određene preinake, postoji i danas. Poslijediplomski je studij bio i danas je utemeljen na pretpostavci jedinstva istraživanja i poučavanja te je dosad stvorio stotine visokokvalificiranih stručnjaka za filozofiju najrazličitijih profila.

Studij je otvoren za studente s drugih poslijediplomskih doktorskih studija u Hrvatskoj i inozemstvu, u tom smislu što se pri prijelazu priznaju ECTS bodovi stečeni na drugim kredibilnim poslijediplomskim doktorskim programima, kao što se pretpostavlja da će se bodovi stečeni na ovom studiju na adekvatan način priznavati na drugim usporedivim studijima.

Studij se može uključivati u združene programe s inozemnim sveučilištima (joint doctoral programme), a mogući su i dvojni međunarodni doktorati (cotutelle).

Doktorski studij filozofije provodi se kao znanstveni studij, što znači da je njegov cilj stjecanje pozitivnih znanja i vještina karakterističnih za vrhunski znanstveni rad (tj. istraživačka, prikazivačka, analitička, eksplanatorna, interpretativna, kritička i aplikativna sposobnost) i one vrijede za koncepciju ovoga studija u cjelini i u svakom pojedinom segmentu. Specifične kompetencije ovise o području istraživanja, a koncepcija studija zamišljena je tako da doktoranda potiče na pristup koji, ovisno o području interesa, integrira idejno-povijesni, analitičko-interpretativni i aplikativni aspekt istraživanja. Pri tom se doktorande upućuje na najnovija svjetska istraživanja u odgovarajućem području, a mentori su dužni pratiti kvalitativne i kvantitativne dimenzije kritičke recepcije tih istraživanja.

Studij je usklađen s Razvojnou i znanstvenoistraživačkom strategijom Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, a utemeljen je na razvijanju interdisciplinarnosti (kako unutar polja, tako i u odnosu na druga polja i područja), uz potragu za uspostavljanjem optimalne ravnoteže između specijalističkih istraživanja te multidisciplinarnih, interdisciplinarnih i transdisciplinarnih suradnje. To podrazumijeva otvorenost spram drugih znanstvenih polja i područja, kao i spram drugih domaćih i inozemnih visokih učilišta, na pretpostavci kompatibilnosti, odnosno komplementarnosti programa.

#### **Kompetencije stečene završetkom doktorskog studija:**

1. Samostalno izvođenje nastave na preddiplomskim i diplomskim sveučilišnim i stručnim studijima u znanstvenom polju filozofije te srodnim znanstvenim poljima i znanstvenim područjima, kao i u interdisciplinarnim znanstvenim područjima.
2. Sudjelovanje u složenim poslovima javnog života koji zahtijevaju visoku razinu kvalificiranosti (mediji, izdavaštvo, razne društvene i političke institucije, itd.).
3. Uz dodatno poslijedoktorsko usavršavanje, mogućnost izbora u znanstvena i znanstveno-nastavna zvanja, čime se kandidati kvalificiraju za samostalno izvođenje nastave na svim razinama visokoškolskog obrazovanja te za kvalificiranu suradnju u znanstveno-istraživačkim projektima i vodstvo znanstveno-istraživačkih projekata i programa.

Zapošljavanje završenih studenata izgledno je u visokom obrazovanju (javni i privatni sektor), u znanstveno-istraživačkim institutima (kako institutima usmjerenima na filozofiju, tako i onima interdisciplinarnog i multidisciplinarnog karaktera), u najzahtjevnijim segmentima predsvučilišnog obrazovanja te u razvojnim programima u javnom i privatnom sektoru.

#### **Program doktorskog studija:**

##### **a) Struktura i organizacija studija**

Studij organizira i vodi Vijeće Poslijediplomskog (doktorskog) studija, koje čine svi nastavnici na studiju te predstavnici studenata. Sjednice Vijeća saziva voditelj studija ili zamjenik voditelja. Izvršne dužnosti obavljaju voditelj, njegov zamjenik i osobe koje oni ovlaste.

Studij je organiziran u šest semestara. U prvom semestru svakom studentu imenuje se studijski savjetnik („privremeni mentor“) koji svoju funkciju vrši do imenovanja mentora i stoji studentu na raspolaganju u vezi s orijentacijskim problemima (izbor mentora i teme doktorskog rada, usmjeravanje znanstvenog istraživanja, itd.). U prvom i drugom semestru održavaju se predavanja i seminari iz dvaju predmetnih, odnosno problemskih područja (u prvom semestru po deset sati predavanja iz prvog i drugog područja, ukupno 20 sati predavanja, a u drugom po deset sati seminara iz prvog i drugog područja, ukupno 20 sati seminara). U izvođenju nastave uz

nastavnike s Odsjeka za filozofiju sudjeluju i pozvani vanjski predavači prema kriteriju izvrsnosti. Najkasnije do početka drugog semestra studenti biraju studijskog savjetnika, s kojim provode konzultacije i dogovaraju se o temi seminarskog rada. U slučaju izrazitije interdisciplinarnosti teme ili druge opravdane potrebe, uz mentora se može odrediti i komentor. „Full-time studenti“ imaju najmanje 20 sati konzultacija, a „part-time studenti“ najmanje 10 sati konzultacija. Seminare u pravilu vode po dva nastavnika. Na seminarima u II. semestru studenti izlažu svoje seminarske radove koje ocjenjuju dva nastavnika. Nakon završetka nastave organizira se za skupni ispit (rigorosum, strogi ispit) iz jednog od dvaju predmetnih područja, pred povjerenstvom koje se sastoji od najmanje dva nastavnika. Literatura za ispit određuje se u dogovoru sa studijskim savjetnikom i u principu je povezana s temom seminarskog rada u drugom semestru te s temom budućeg kvalifikacijskog rada. U trećem semestru studenti u dogovoru sa studijskim savjetnikom definiraju temu istraživanja te prijavljuju sinopsis doktorskog rada, koji javno brane u IV. semestru pred povjerenstvom koje se sastoji od troje ili petero članova, pri čemu mentor ne može biti predsjednik povjerenstva. Studenti su obvezni da od II. do VI. semestra podnesu godišnje pisano izvješće o dosadašnjim rezultatima njihova istraživanja, a pored toga obvezni su provesti 20 sati mentorskih konzultacija po semestru s mentorom i/ili komentorom. „Part-time“ studenti mogu konzultacije obavljati i elektroničkom (mrežnom) komunikacijom. Najmanje jednom u III. semestru ili nekom višem semestru studenti su dužni na seminaru u okviru doktorskog studija ili u okviru završnih semestara preddiplomskog ili pak u okviru diplomskog studija filozofije izložiti neke relevantne aspekte rezultata dosadašnjih istraživanja. Uspješnost istraživanja ocjenjuje studentska zajednica, a verificira povjerenstvo koje se sastoji od mentora i još najmanje jednog nastavnika. Izlaganje na seminaru „part-time studenti“ mogu zamijeniti javnim publiciranjem tih rezultata (u znanstvenom časopisu, zborniku ili na mrežnoj stranici). Uspješnost izlaganja ocjenjuje povjerenstvo u sastavu kao i u prethodnom slučaju. Nakon četvrtog semestra studenti su dužni izraditi kvalifikacijski rad, tematski vezan uz dosadašnje rezultate istraživanja (opsega od 60.000 do 75.000 slovnih znakova), koji uz mentora ocjenjuje još jedan nastavnik. Doktorski se rad ne može predati prije upisanoga VI. semestra i objavljivanja (ili za objavljivanje prihvaćenog) najmanje jednog znanstvenog rada u publikaciji s međunarodnom recenzijom. Doktorski se rad ocjenjuje i javno brani na temelju standardnih kriterija. O prihvaćanju teme i naslova doktorskog rada, kao i o ocjeni doktorskog rada odlučuje tročlano ili peteročlano povjerenstvo (u kojemu mentor može biti član, ali ne i predsjednik, a najmanje jedan član mora biti s druge znanstvene ili znanstveno-nastavne institucije) te svoju odluku upućuje nadležnim fakultetskim i sveučilišnim tijelima, pri čemu je ključna odluka o tome je li rad izvorni doprinos filozofiji, odnosno interdisciplinarnom istraživanju utemeljenom na filozofiji ili povezanom s filozofijom.

Od III. semestra nadalje od studenata se očekuje da publiciraju svoje radove, kako one koji su izravan rezultat istraživanja, tako i onih koji spadaju u kontekst istraživanja ili su dio predradnji nužnih za istraživanje.

## **b) Predmeti na studiju i obveze studenata**

Tri su predmeta na studiju. Dva se tiču dvaju predmetnih, odnosno problemskih područja, „Problemi povijesti filozofije i teorijske filozofije“ i „Praktička filozofija i estetika“, te se provode u formi predavanja i seminara, a treći, „Uvod u metodologiju doktorskog studija filozofije“, propedeutičke je naravi i obuhvaća seminarski rad i praktične vježbe za studente prve godine studija te je usmjeren na stjecanje generičkih znanja i vještina nužnih za uspješan istraživački rad u polju filozofije te u interdisciplinarnom znanstvenom radu.

Obveze studenata su sljedeće i na temelju dvaju jednakopravnih kriterija, istraživačkog angažmana i uspješnosti, za njih se dodjeljuju ECTS bodovi kako slijedi:

- pohađanje predavanja u I. semestru studija (10 ECTS bodova),
- izbor studijskog savjetnika (privremenog mentora) te izbor teme seminarskog rada, prihvaćene od strane savjetnika, u I. semestru studija (5 ECTS bodova),
- pohađanje seminara u II. semestru (5 ECTS bodova),
- aktivnost na seminaru u II. semestru (5 ECTS bodova),
- obranjen seminarski rad u II. semestru (20 ECTS bodova),
- položeni ispiti iz dvaju stranih jezika do kraja II. semestra (5+5 ECTS bodova = 10 ECTS bodova),
- položen skupni ispit nakon II. semestra (10 ECTS bodova),
- dva pozitivno ocijenjena izvješća o dosadašnjim rezultatima istraživanja (u prvoj godini studija i u drugoj godini studija), što znači: obrazac DR.SC.-04 (Godišnji doktorandov izvještaj o napretku istraživanja; ispunjava polaznik) i obrazac DR.SC.-05 (Godišnji mentorov izvještaj o napretku doktoranda; ispunjava mentor) (5+5 ECTS bodova = 10 ECTS bodova),
- predan sinopsis doktorskog rada (obrazac DR.SC.-01) do kraja III. semestra, u dogovoru s mentorom/mentoricom (15 ECTS bodova),

- obranjen sinopsis doktorskog rada do kraja IV. semestra (15 ECTS bodova),
- kvalifikacijski rad, napisan u dogovoru s mentorom i pozitivno ocijenjen od strane mentora, do kraja IV. semestra (10 ECTS bodova),
- dvoje mentorskih konzultacija, u svrhu verificiranja dinamike istraživanja, do kraja V. semestra (5+5 ECTS bodova = 10 ECTS bodova),
- predaja uvezanog doktorskog rada uz suglasnost mentora (20 ECTS bodova).

Za prijelaz u viši semestar studija potrebno je skupiti 30 ECTS bodova. Gore navedene obveze ne mogu se nadomjestiti drugim aktivnostima, ali se druge aktivnosti boduju kako slijedi:

- izlaganje dosadašnjih rezultata istraživanja na seminaru u okviru doktorskog studija ili u okviru završnih semestara preddiplomskog ili pak u okviru diplomskog studija filozofije (10 ECTS bodova),
- objavljen ili za objavljivanje prihvaćen znanstveni članak na svjetskom jeziku u časopisu s međunarodnom recenzijom (20 ECTS bodova),
- objavljen ili za objavljivanje prihvaćen znanstveni članak na hrvatskom ili nekom drugom jeziku u časopisu s međunarodnom recenzijom (15 ECTS bodova),
- objavljen ili za objavljivanje prihvaćen znanstveni članak u drugom znanstvenom ili stručnom časopisu (10 ECTS bodova),
- objavljen ili za objavljivanje prihvaćen stručni članak u časopisu s međunarodnom recenzijom (8 ECTS bodova),
- objavljen ili za objavljivanje prihvaćen stručni članak u drugom časopisu (4 ECTS boda),
- objavljen znanstveni rad na mrežnoj stranici (5 ECTS bodova),
- objavljen znanstveni rad na mrežnoj stranici s dvjema kvalificiranim recenzijama (14 ECTS bodova),
- sudjelovanje s referatom na međunarodnoj znanstvenoj konferenciji (12 ECTS bodova),
- sudjelovanje s referatom na konferenciji s međunarodnim sudjelovanjem (8 ECTS bodova),
- sudjelovanje s referatom na domaćoj znanstvenoj ili stručnoj konferenciji ili na okruglom stolu (4 ECTS boda),
- sudjelovanje u pripremi domaće ili međunarodne konferencije ili okruglog stola (3 ECTS boda),
- sudjelovanje u uređivanju znanstvene publikacije (3 ECTS boda),
- položen predmet ili modul na drugom doktorskome studiju, u dogovoru s mentorom, a prema kriteriju funkcionalnosti s obzirom na istraživačku temu i budući doktorski rad (najviše 5 ECTS bodova).

Uvjet za predaju doktorskog rada je objavljivanje (ili prihvaćanje za objavljivanje) najmanje jednog znanstvenog rada u publikaciji s međunarodnom recenzijom.